

Ծանուցման տողը 2
Առաջին երեսը 5

ԱՅԹԱՅԻՆ ԱԶԳԱՅԻՆ

Gérant responsable
A. SAKATIAN

ԾԱՂԻԿ շաբաթը երկու անգամ կը հրատարակուի Զորեքշաբ-
թի եւ հաջորդ օրերն :
Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է 100 դուրուշ արծաթ,
— վեցամսեայն 50. — Գաւառաց համար 110 դրշ :

Որ եւ է նամակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել
Ա. Արտօնատէր եւ հնօրէն Անտօն Սարգսեան ,
Կ. Պոլիս , Պապը Ալի ճատտէսի թիւ 20 :
Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնք ետ չեն արտօն :

Թիի 13 Ա. ՏԱՐԻ

ԴԻՆ 40 ՓԱՐԱ

1887 ՓԵՏՐՎԱՐ 4 ԶՈՐԵՔՇԱԲԻ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կը լսեմք թէ Սամաթիոյ՝ նո-
րակառոյց Ս. Դէորդ. եկեղեցւոյ
Օթման հանդէսը յառաջիկայ Կիւ-
րակէ օրն պիտի կատարուի :

Ազգ. Հայուհեաց ընկերու-
թեան ի նպատակ շքեղ պարահան-
դէս մը պիտի արուի վաղն իրի-
կուն Բերա Նոր թատրոնը :

Երկուշաբթի օրն Կրօն, Ժողով
պիտի դուժարուէր, սակայն Ժո-
ղովականաց բացակայութեան
պատճառաւ, նիստը տեղի չէ ու-
նեցեր :

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը
Օրթոդոքս Մեծ. Սվեդեան Կա-
րապետ էֆէնտիի՝ ընդ Աղնուա-
փայշ Օր. Սոֆի Մաքսուտեանի
պատկազրութեան ներկայ դըտ-
նուելէ յետոյ, Դուրու չէջմէ գա-
ցեր է դէ իշերն Կիւմիւլճիեան
Դաբրիէլ էֆէնտիին տունն : ան-
ցուցեր է :

Գոհութեամբ կիմանանք որ
Միացեալ ընկերութեան վարժա-
րանաց տեսուչ Սարճեան Մկրտիչ
էֆ. որ ի կարին բանտարկուած
է, հարցաքննուելով և թուղթե-
րը խուզարկուելով, յանցապար-
տութեան պատճառ մը չէ դըտ-
նուեր :

Յոյս կայ որ հաւանականա-
բար մօտ օրէն պիտի արձակուի
բանտէն :

Կը լսեմք թէ Պ. Դաւիթ Բա-
լանթարեանց, կիրակի օրն ման-
կավարժական հրապարակախո-
սութիւն մը ըրեր է Դաւաթիոյ
Կեդր. վարժարանին մէջ, ուր
ներկայ գտնուեր են երսուելի չափ
ունկնդիրը մեծաւ մասամբ ու-
սուցիչք. որոց տասն և մէկն՝
ինչպէս կըսեն. «Հաստատուն ա-
շակերտ ստորագրուեր են :

Վա՛յ, մեր աշակերտաց որ այ-
սօրինակ ուսուցիչներէ կուսանին :

Արեւելեան մամուլէն արտա-
սպեալ յօդուած մը կարդացինք

Երկուշաբթի օրուան Հայրենիքի
մէջ, ի մասին Կրթ. խորհրդոյ
դասագրեանց համար պէտք եղած
քննութեան :

Պ. Մամուրեան կուզէ որ դա-
սագիրք՝ առանց քննութեան բո-
լէ մը անցնելու, պէտք է ըն-
դունուին բոլոր վարժարանաց
մէջ . . . Արտուած շատ քաջել չի
տայ :

Մէծմուս մըսէ թէ Ս. Յովհան
Ոսկերեան եկեղեցւոյ մէջ անց-
եալ կիրակի օրուան Ժողովը մի-
ացման խորոյն վախճան մը չը
կրնալով տալ, նոյն Ժողովը երկ-
րորդ անգամ ի նիստ պիտի գու-
մարի :

Ասկէ առաջ, նմանօրինակ Ժո-
ղովի մը դուժարութիւն մենք ար-
դէն հրատարակած էինք զոր մեր
Մեծաբոյ Պաշտօնակիցը, երկար
յօդուածով մը հիմնովին հերքե-
ր : Այժմ ապահովապէս յուսով
եմք որ մի քանի օրէն, ամբողջ
միացման աւետիսը՝ դարձեալ ին-
քը տայ : որ արդէն հասարակաց
մարերն առ. այս պատրաստուած
է կըսեն :

ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԵՍ

Հայ կաթողիկէ հասարակութեան ՅԱԿՈԲԵԱՆ ձրիավարժ դըպրոցի ի նպատակ տարեկան պարահանդէսն, մեծ շքեղութեամբ տեղի պիտի ունենայ փետրվար 7/19 յառաջիկայ շաբաթ դիշեր Բերայի նոր թատրոնին մէջ, ժամը 4ին:

ԿԱՐԳԱԴԻՐ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄՐ

Նախագահ

Վսեմ. Արիստակէս էֆէնտի Ազարեան, Նախագահ Առեւտրական Սեւեկի

Դեր—Նախագահ

Վսեմ. Կարապետ էֆէնտի Խումարեան, Անդամ Վճարեկ Ատենի

Գանձապետ

Մեծ. Յովսէփ էֆէնտի Ազարեան,

Քարտուղար

Մեծ. Յովհաննէս Պէյ Գույումճեան

—

Մեծ. Արիկեան Գրիգոր էֆէնտի,

» Ալիքսանեան Յովհաննէս էֆ.

Վսեմ. Աղաճէրտեան Յովսէփ էֆ. Անդամ Մերակոյտի.

Մեծ. Ալլտաբեան Յովհաննէս էֆ.

» Բաբաբեան Լեւոն պէյ.

Վսեմ. Բորթուգեան Միքայէլ էֆ. Նախագահ Մարտային Ժողովոյ.

Վսեմ. Գույումճեան Պետրոս էֆ.

Վերապետուչ Անտուան և Հանքաց.

Վսեմ. Համաճեան Սարգիս էֆ.

Մեծ. Հասուն Պողոս էֆէնտի:

» Հիւրմեան Մկրտիչ էֆէնտի

» Ճիվէլեկեան Տիգրան էֆէնտի,

Տէր և Տնօրէն Ճէրիտէի Շարդիէ Լրագրոյ.

Վսեմ. Մարտեան Օննիկ Պէյ, Անդամ Հաշուեքնութեան Ատենի.

Վսեմ. Նաւրեան Յովհաննէս էֆէնտի Անդամ Պետական Խորհրդոյ.

Մեծ. Նուրճեան Յովսէփ էֆէնտի.

» Պէրպէրեան Պետրոս »

» Պիլգիքճեան Յովսէփ »

» Սամանեան Գէորգ պէյ

» Յօլց Անթուան էֆէնտի.

ՈՒՆԲ ԾԻՆԻՄ ԸՍԵՆՈՎ ԱԶՔ ՀԱՆԵՆ

Շաբաթ օրուան Մասիսի մէջ ազգին բոլոր «Գործիչ»ներուն, և մասնաւորապէս Գեր. Սրուանձտեանց Գարեգին Եպիսկոպոսին նկատմամբ, հետեւեալ տարօրինակ ներբողն հրատարակուած էր:

«Այդ խաղերուն մէջ ամենէն յարմարագոյնը մեր ազգային կենաց կարծեմ թէ «Սէվրիյի Սափրիչն» է կամ թէ նորա դիւցազն մեր սիրելի Ֆիկառօն: Ոչ ապաքէն այդ սափրիչը կատարեալ տիպար մ'է մեր բոլոր «Գործիչ»ներուն: Ինքն է իւր քաղբին «Ֆարթթօթումը», զնա կը խնդրեն պառաւները, զնա կը խնդրեն ծերերը, Ֆիկառօ կը դռնէն աղջկները, Ֆիկառօն կը խնդրեն մանչերն: Ինքն է որ կ'ածիլէ, տղուկները փակցնողն ալ ինքն է:

Եւ միթէ այսպէս չե՞ն մեր եռանդուն դործիչներէն իւրաքանչիւրն: Ամենուրեք մի և նոյն Ֆիկառօներն, ամէն ուրեք մի և նոյն ազգային սափրիչները, մի և նոյն տղուկ փակցնողները, Բայց սակայն շատ առաջ չերթանք: Ոչ մի լրագիր, ոչ մի յանդուգն հրապարակախօս կրնայ ճշմարտութիւնն ամեն ատեն ըսել: Եթէ միլիոններ դրամագրելու դրուելով լրագիր մը հաստատուի միայն և միայն ճշմարտութիւնը խօսելու համար, շուտով կը փճանան միլիոններն և անհետ կը լինի լրագիրը: Դատապարտեցէ՛ք այս կարծիքը, բայց դիտեցէ՛ք որ Տիւմայի մը կարծիքն է զոր Քլարգի մը աշխատած ժողովրդական ընելու: Բայց կը դիտեմ թէ առանց ուղիւ առաջ բերի այնպիսի ճշմարտութիւն մը զոր եթէ բնաւ չըօէի լաւագոյն կ'ընէի, բայց անդամ մը ըսած գտնուեցայ:

Դառնանք մեր Ֆիկառօյին: օրերի դէմք մ'է այդ և թէ աչ-

խորհականներուն մէջ սենինք շատ Ֆիկառօներ — թերեւս պէտք եղածէն աւելի, — դժբաղդաբար եկեղեցականները չեն ընծայեր Ֆիկառօյի տիպարներ: Ինչ եկեղեցական Ֆիկառօներ կան, բայց ինչ սքանչելի:

Ամենակատարեալն է Գարեգին Եպիսկոպոս Սրուանձտեանց, — Ֆիկառօ հակառակ իւր փափաքանաց, լաւ հասկնալ, վասն զի ամէն եկեղեցական բնի թէ շատ հանգստառէր է և Ֆիկառօ մը աշխուժութեան կենդանի պատկեր է:

Խեղճ Սրուանձտեանց, վանէն Մուշ, Մուշէն Բաղէշ, Բաղէշէն Տիգրանակերտ, Տիգրանակերտէն Ակն, Ակնէն Քարբերդ, Քարբերդէն Պոլիս, Պոլսէն հաղիւ Տրապիզոն հանդիւած և ահա կը դռնէն Սրուանձտեանց Մուշ, Սրուանձտեանց Քարբերդ, և որոշմունք որոշմանց կը յաջորդեն:

Ֆիկառօ հոս, Ֆիկառօ հան, Ֆիկառօ վեր, Ֆիկառօ վար:

Վերոգրեալ տղերէն բացալ այստեղ երեւի որ Պ. Հրազդան ո՛ր առաւելած ծուռ ըմբռնած է «Սէվրիյի Սափրիչն» թատերախաղին բո՛ւն ողիւն: մեր պէրաթիւը հրապարակազիրն առկէ աւելի ծանր թշնամանք մը չէր կրնար ընել թէ՛ Գեր. Սրուանձտեանցին և թէ ազգին դործիչներուն: Ահա այսպէս, ինչքն հասակին համանրման Դրօնիքէօրը՝ ունք չինեմ ըսելով, ձախողաբար աչք հանած էր իւր Օրուան կեանքովը:

ԱՊՏԱԿ

—

Շաբաթ օրուան Մասիսէն հետեւեալը կը բաղեմք:

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ ԱԿԱՆ

Եթէ գրառումն անուշ երգակնից արձակել փորձէ ինձ գէմ (չիւլ) Եւ չը զսպեմ ես դայն իմ աակ

Դիտեցէ՛ք որ դեռ նուառս ճ՛ն եմ:

ԿԱՅԾՈՒԻԿ

Վերագրեալ ոտանաւորի բընադրին մէջ վերջին «Անը նօտր դրուած էր . մեր ապարանը նօտր դիր չը դանուելուն , ստիպուեցանք գաղտնական տառ գործածել : ինչ որ ալ ըլլայ սա չուրացութիւն որ այս գողտր ոճը , թէ հեղինակին և թէ հրատարակչին մեծ պատիւ կը բերէ : Ժամանակաւ Պ. Կայծառիկ ճիշդ այս ոճով ներբողեց իւր քրոջը ծննդաբերութեան մանրամասն պարագայներն Հայրենիք օրագրոյ մէջ . Այս առթիւ Մասիսի այժմու՝ Անապահովագրելի Տօրէն խմբագիրը կը ջնջօրհաւորենք :

Ժամանակէ մը ի վեր Սրեւելքին խմբագրութիւնը , յառաջդիմութիւնն ու քաղաքակրթութիւնն յետադիմութիւն է կը քարոզէ (անշուշտ նպատակաւ) և առ այս իբր օրինակ , երկուշաբթի օրն «Յառաջդիմութեան հետեւանքը» վերնագրով , հետեւեալն հրատարակած էր .

Երսուն տարի առաջ , 1856ին , ամենէն մեծ թնդանօթի գինըն էր 2800 ֆրանք և մէն մի հարուածի համար ծախք կը լինէր 14 ֆրանք . Այժմ , ամենէն մեծ հրետանիք , հարիւր տասը թոնոնոց թնդանօթները , կարժեն 487-500 ֆրանք և արձակուած մէն մի հարուածի համար ծախս կը լինի 4675 ֆրանք , Հետեւաբար այսօր թնդանօթի ռումբ մ'արձակելու համար պէտք է կրկինն այն գումարին որ երբեմն հարկ էր ամբողջ թնդանօթ մը գնելու համար : Եւ պէտք է մտածել թէ սկզբնաւորութիւն մ'է այս , Ֆրանսական նոր «Մեքլինիզմ» և գերմանական նոր «Բուպիւրիզմ» շատ աւելի մեծ ծախք պիտի պատճառեն :

Եւ հեգնաբար կը յաւելցնէ . «Արդարեւ , ինչ գեղեցիկ բան են գիտութիւն և քաղաքակրթութիւն :

Այո , գիտութիւնն ու քաղաքակրթութիւնը՝ այնչափ պիտի յառաջանայ , որ վերջապէս անկարելի պիտի ըլլայ պատերազմը . ասի Հիւկոն ըսաւ , և իրաւունք ունէր :

ՍՈՒԱՐԷ

(Կէլէն Նէ-յնէն)

Վէլ հասրը Բէչինա տուտու դարուրի իգնա օլարաք , տէպտէպէ իլէ լաթէրնայը իբի լանթէրնաճը պիր համլատա սալօնա չըքտըրլար : Հազըրուն մատամլոր իչինտէ պիր պիրլէրինէ պագարաք կիւլիւմէյիլէր թաաթի օլունտու իոէտէ , մատամզէլլէր Բէք չօքտան թասըմլամըչ օլտուքլարը անկաթէլէրինին գօլթուքլարընա կիրմիչ օլուպ . օլ անտէրագսա պաշլատըրլար :

Բէչինա տուտու , պու արասալօնտան չըքըպ աշաղա էնտի :

— Ծօ կղեմէս , շու պու աղչամքի էթտիքլէրինի պէյէնտին :

— Պէնիմ գապահաթըմ վա՛ր մը տուտու , բիյնօճու պէնի զօլտու , պօ՛շ մը կէլէյիտիմ , զըրլանա կէլինճէ , զաղա տըրնէյնէն . . .

— Գաղա տըր լագըրտը տէյիլ տիպաթ էթմէլի գաղա տըր տէյէրէք հայլան կիպի նէ վար նէ Եօք գըր . ինանըրսան ալըղընա սայաճաղըմ :

— Սայ . . ամա ալըղըմա սայալըխտան կէրի գուֆիւր իտէմէմ ,

— Հէր լագըրտըյա ճէվապ վէրմէլլէր , թէրպիլէսիլ :

— Նէ՛ կուճէնիյօն , սո՛ւս մը տուրալըն . . .

— Շիմտի պէնի տիյնէ , բիլէրտէ պէօլիւք թէվսինին իչինտէ շէրպէթլէրի պէն հազըրլամըչըմ , Եօքարտա մուղիքտըն սէսիքէսիլտիղի կիպի , սէն օ թէվսիլի ալ սալօնա կէթիր . ամա տիղ .

գաթ էթ կէնէ պիր շէյ գըրմալասըն :

— Սէն հիչ եիւրէյինղի տիւրէթմէ , կէթ մսաֆիրլէրին եանընտա չէօմէլ նէյնէն . . .

Սէնի կէօրէյիմ տէյէրէք , պիղիմ Բէչինա տուտու սալօնա տէօնտիւ , պու արա գատրիլին իբինճի բարթիսի պիթտիկինտէն , թապիի չալկընըն սէսիտէ բէսիլտի , պիղիմ կղեմէս ալտըղը թալիմաթ իւզըրէ շէրպէթ թէվսիլինի գաբաղը պիրլէ սալօնա կիրտի :

Բէչինա տուտու պուճու կէօրիւպ աճէլէ գարշըլայարաք :

— Ծօ , Եօք տահա , տըշարը չըք հայլան օյուն պիթմէտի . . .

— Պու նիճէ՛ օյուն տըր աղնամայօն քի պէն , ճալըք քէսիլինճէ կէթիր տէմէտինղի . . .

— Պու նէ գալըն քաֆալըսըն . ծօ տահա գատրիլ պիթմէտի տէյօրում , աղնամայօրսուն . . .

— Պու ախլամ պիլմէմ , եապէն լախըրտը աղնամայօրում , եա սէն տէտիղինի պիլմէյօն :

Պու արա կոմիտաս աղա իւստէ կէլէրիք :

— Ճանըմ նէ՛ օլմուչ նէ՛ վար :

— Աման կոմիտաս աղա , եալընտան թէզլի Եօք . նէ օլուրսա օլտուն շու պէյնամաղա Եօյ վէրէճէյիմ , արթըք հաստա օլտում նէ՛ . . .

— Ծօ նիչին մատամը գըղտըրըյօրսուն , նէ տէյօրսա օնու Եաբսանա . . .

— Տէտիղինի Եաբըյօրում տա օնուն իչին զըղըբօր , պէնիմ նէ զապահաթըմ վար . . .

Ուղաթմա , սանա նէ տէյօրսա օնու Եաբ տէյէրէք , պիղիմ կոմիտաս աղա պու արա նաղմէսի միւճապէլէյէ իթիթամ վէրտի :

Պու արա գատրիլին իւչիւն ճիւ բարթիսի տախի պիթիպ տէօրտիւնճիւլէ պալլանտը . Բէչինա տուտու կէչիլինճէ պիր մատ .

մաղէլին եալընըզճա օթսւրտու-
ղընը կէօրէրէք, մահզա ճան, սը-
քըլմասըն տիյէ եանընա կիթտի :

— Նիչին օյնամայօրսընըզ մատ-
մաղէլ :

— Գալալիէր եօք մատամ . պիր
վադըթտան պէրի գօմիլֆօ սուա-
րէչէր տէ՝ տիգաթ էթմիլսինիլ .
գալալիէրտէն զիյատէ տամա
պուլունուեօր , քիւչիւքիյիմտէ
շաշըրըրտըմ քի հանկը պիրինէ
սէօղ վէրէյիմ տէյի :

— Հագգընըզ վար մատմաղէլ
ամա , իշտէ Արթինիկ աղա օթսւ-
րուեօր , իստէքսէնիլ սէօլէյիմ
օյնանընըզ . . .

— Լագըրտը իշիմիլտէ գալսըն
ապամըն եաշընտա տտամըլա
օյնամատան ըրա . օյնամամաք
տահա էյիտիր :

Պու արա գատրիլին սօն կա-
լօրու՝ օյնանալարըն նէֆէսինի
քէսէրէք խիթամ պուլտու :

Բէչինա տուտու գըզը մատ-
մաղէլ Լուսիյէ տէտի :

— Կղեմէսէ սէօլէ , տէտիլի-
մի կէթիւրին :

Մատմաղէլ Լիւսի վալիտէսի-
նին էմրի մուճիպինճէ սալօն գա-
բըսընտան աճէլէ տըշարը չըքար-
քան , թէէսիւֆանէ օլարաք՝ օ
արա չէրպէթ թէֆսիսի էլինտէ
Կղեմէսէ չարփլըպ , թէքմիլ գա-
տէհէր գըրըլըպ մատմաղէլ Լիւ-
սինին ֆիստանը եօքարտան աշա-
ղը շուրուպ իլէ միւլէմմա օլտու :

Բէչինա տուտու պու զըրըլ-
մա կիւրիւթիւսինի տուեար տույ-
մաղ մահալը մէնզարէյէ գօշտու :

— Գա վո՛ւյ . . շիմտի չըլտը-
րըրմ . . .

— Քեօր օլ հէմէն , ֆիսթանը-
մըն եըլը պիթտի , գա ամա պու
պիր տէյիլ իքի տէյիլ :

— Պէնիմ զապահաթըմ վա՛ր
մը , թօլ ազղընտան կուլէ չը-
խար կիպի նէ՝ իւստիւմէ տիւչէ-
յօն :

— Չափուք շիմտի ճէհէնէմ
օլ շունտան :

— Էօլէ օլունճա բարա մը վէր
կէտէրիմ ,

— Պիր բարա վէրմէյէճէյիմ ,
գըրտըղըն տէօքտիւղիւն էլ վէր-
մէտի զտէր :

— Գա պէնիմ իքի թանէ կիւ-
ղէլիմ ֆիսթանլարըմ պիր բարա-
լըք օլտու , օնու տէմէ՛զսին :

— Պաք տուտու սանդա տէյիմ,
պէն էօնճէ կէլիշիմաէ ոյտա պէշ
մէճիտիյէ բազար էթտիմ , Էօլէ
լամպալըլա պարտազըլա ֆէստու-
նըլա էօտէչէմէն :

— Սէնի հայվան սէնի , տահա
եիւղիւտէ վարտա լագըրտը է-
տէյօր , շիմտի կիտէճէքսին պու
էվաէն :

— Պէն ճըլաըրմաըմ կէճէլէյիմ
նէ՛րէյէ կէտէրիմ . Օնղիւրիւնիւ
պու դատար եախ՛ըն մը պէլլէյօն :

Պու արա կոմիտաա աղա տա-
լի նէ օլուեօրը աղնամաք իւղրէ
տըշարը չըքրպ վուգուլի հալի
կէօրտիւղիւնտէ :

— Պու նէ՛ հալ -տէտի- պու
աղշոմ մանկանց կոտօրո՛ւմ վար ,
լամպա գըրըլտը , գահվէ ֆին-
ճանլարը Էօլէ , շիմտիտէ կիւղէ-
լիմ պարտաք թագըմը բարչա
բարչա օլուշ , պէն պէօլէ սուա-
րէտէն վազ կէչաիմ :

— Սէպէպի պիւթիւն շու հայ-
վան կղեմէս տիր :

— Պաթէրիմօն շահիտ օլտուն
քի տէտիլիէրի դէօքտէն եալան
ղուչուկ մատմաղէլի կէօրտիւն-
ղիւ , պու ախշամ ինապընդա
պանդա ճարըրըպ տուրտու :

— Տէֆ օլ շունտան . . սէնին-
տէ զարարընտան պաշկա պիր շէ-
յին եօք :

— Դաւարանսըղ ճէնէթ օլ-
մաղ նէյնէն , պաշղա ուշաղ կէ-
լինճէ , արթըղ պիր շէյ զըրմա՛ղ
մը սանրեօն :

— Դըրար գըրմաղը սէնտէն
սօրմաղլար , տէֆ օլ արթըք գըս-
մէթին պու գատար տըր :

Ղըսմէթ զալմայընճա , պանա

տա խղիւթ զալմաղ տիլէրէք ,
պիղիմ կղեմէս ախպոր ալըպ եօ-
րիւլիւ վէրտի :

Մատմաղէլ Լիւսի ֆիստանըա-
րընըն լէքէլէնմէսի գահրընտան
օտառընա չէքիլտի , Բէչինա տու-
տու իսէ միսաֆիւրէր օլմաեաքի
գըրըլտըն տիյէ ֆէվքէլաաէ գը-
րըլտը տէօքիւլտիւ իօէտէ , ումու-
մուն իւղէրինէ պիր տուրղուն-
լուք չէօքէրէք պիրէր պիրէր տա-
ղըլտըլար՝ վէ շու սուտրէ տօխի
խիթամ պուլտու :

ԳԸԹՐԻՉՄ

— Աման շու պալօլօր պիթ-
սէտէ պիրտղ բահաթլանսաք :

— Սըքըլըեօրսան կիթմէ է-
ֆէնտիմ պալօլարտան նէ՛ խտէր-
սին :

— Պալօլաբտան տէյիլ սըքըլ-
տըղըմ գարտաշ , Մանղու մէնին
պալօ իւղէրինէ եաղտըլարըն-
տան օսանաըմ , պիր պիթսէտէ
տէրիմ օտա սուս օլտա :

— Շաշարըմ աղլընա , օտահա
սէնէլէրճէ եաղար :

— Ամա արթըք տիյնէնմէյօր,
պունու սուստուրմաղա պիր չա-
րէ եօքմու :

— Քէնտի մէնֆաաթընա պիր
պալօ վէրմէլի քի սուս սուն :

— Օ վագըլթտա մէթ՛՛ էթմէ-
յէ պաշլալուճաք . օտա ուղուն
գարտաշ :

— Գրիգոր ախպար ինչ կը-
նես կոր գործի մը ոկսար . . .

— Այո , թընէլին քովը խա-
նութ մը բացի :

— Ինչ կը ծախես :

— Լիմօնաթա կը ծախեմ :

— Էյ նաուր , ուրէ բարա կը
վաստիկօ կոր :

— Կը սպասեմ որ անցեալ հեղ-

ուան տէս թընէլին թեյը բրթի .
— Թընէլին թեյը բրթի նէ
ինչ կըլլայ :

— Ամեն մարդ կը վախնայ .
եղնելուն իրմօնաթա կը խմէ .
անցածները մէյ մը բրթեցաւ նէ .
խանութիս խալապարիսը տես
նայիր :

* * *

Կէշէն աղչամ պալօտա իքի
մատմադէլ մապէյնինտէ :

— Միտէն պալանսըն Գա-
թիւն . . . շու արապ ետվրուսու
թուսիկի նասը սէվէրսին :

— Նէ եարայրմ դղըբարտաշ ,
եասըյըմ պիլմէ՝ դմիսին ճէվապ
վէրտի :

* * *

Պէյ օղունտա պիր գլիւպաէ
իքի պէօյիւք զաթլար Լըբարթէ
օյնատըզը սըրատա պիրի եէնիլէ-
բէք հիտտէլմէնիպ քեաղըտա-
րը պրաքըր :

— Ալմըք օյնամա՞ղսն :

— Էֆէնտի աօզրու օյնամա-
եօրսուն :

— Նէ տէմէք իստէյօրսուն :

— Խըրսըզլըք էթտինիլ . . .

— Պու հագարէթինիլ բէք
աղըր աըր էֆէնտի , շիմտի պու-
տադգա իքիմիլպաէն պիրի պուք-
տա սէրիլիւ ետվմալը :

— Պէն կիտէեօրուս , սէն իս-
տէտիլին կիպի ուզան եաթ :

* * *

Երկու նոր ամուսնացեալք ,
աշնան պայծառ զիշեր մը պար-
տէղի մը մէջ ման եկած միջոյ-
նին , ամուսինն ըստու :

— Ըսէ ինձ սիրականդ իմ ,
եթէ մեռնիմ կրկին կամուսնա-
նա՞մ . . .

— Ոհ , ոչ անմիջապէս , պա-
տասխանեց կինն միամտաբար :

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ

—

Դարձեալ ամուսնական , ալ
դլսւնիս ալ ուռած , տկանջնիս
ալ խուլցած է այնչափ մոտիկ ըրած
և կարգացած ենք այդ կարգի
դրութիւններ . նոր բան մ'ունիս
նէ ան ըսէ մեզիս պիտի բղզան
չորս կողմէս անցեալ ամուսնու-
թիւններն և ապառնի ամուսնու-
թիւններն միահօղոյն — ո՞վ դի-
տէ ո՞վ պիտի խայթէ պիտի մըր-
մասն անդինէն այն համեստուհի
մանկամարդներն՝ որոց վեհաշուք
ճակատներ 40-50 դարուններ
պճնադարդած են և որոց գլուխ-
նուն վրայէն լուսինը 5-600 ան-
գամ չըջան ըրած է :

— Հասկըցած Ծաղիկդ չէ պի-
տի դօշն միւս կողմէն պառա-
ւութիւն բուրդ նոր հարսերն .
տուներ քանդու գեհնաօրտ
և հրեշտակողէմ հարսնուկներն
կսկզովիլ սալերն , դժեւագէմ
կեսուրներն և մեծափարթամ դ-
քանջներն արդեօք ի՞նչ տուններ
պիտի մանէ ինչ դաղտնիքներ
պիտի պատուէ և ինչ սրտեր պի-
տի խայթէ :

— Կեցիք նայիմ . կաղաչեմ
այդ ի՞նչ իրարանցումէ , քիչ մը
համբերութիւն . — իրաւ է որ Ծա-
ղիկ եմ և կարող ամեն տուններ
մտնելու ամեն ձեռք ազատ է
հպելու ինձ . ամեն քիթ կրնայ
ղիս հօտտել , կրնամ ամեն
կուրծքերու իբր զարդ ծառայել .
բայց բնութեամբ ալ փշոտ եմ
այդ ալ իրաւ է և բնական է որ
անզգայ ձեռքեր անխօհեմ քի-
թեր պիտի խայթուին Ծաղիկիս
փուշերէն , բայց այդ իմ հոգս չէ
այն պաշտօնը՝ զոր կոչուած եմ
կատարել . կասիլ չէ այդ տեսակ
չնչին արգելքներու առջեւ , ուս-
տի այժմէն կ'իմացնեմ փափկե-
րանդ ձեռներու , յարգամեծար
քիթերու թող ի բաց կանգնին և
թող տան որ ազատօրէն մտնեմ

հօն՝ ուր այնքան գրեթե տաւր-
կայներ դանելու վստահ եմ :

— Բայց ի՞նչ կուզես ըսել նա-
յինք , ո՞վ տուաւ քեզ այդ պաշ-
տօնը , նպատակ ըսելով ինչ կու-
զես հասկցնել , քեզի պէս չատե-
րն եկեր գացեր են . լուսահոգի
Մեղուն , Մամուլն , Շարիվարին .
Միմօսն և Թատրօնը , շատ մի
խորխտար , ինչի՞ դ կ'իւզէնմիշ կըլ-
լաս կոր :

— Ձէ՛ , չէ՛ , սիրական մայ-
րիկներս . նաղելի քոյրիկներս .
դարձեալ իրար մ'անցնիք , քիչ
մը յառաջ ձեր ըսածին պէս հաս-
կըցած Ծաղիկինդ չեմ ես . նախ
ըսեմ ձեզ . ես Մեղուն չեմ որ մի-
նակ բղղամ . Շարիվարին չեմ որ
այս շալվարը մարդը ո՞վ պիտի
մտիկ ընէ ըսելով սենեակնուդ
դուռը երեսին գոցէք . Միմօսը
չեմ որ , ամա՛ն , խեղկատակ մի-
մօսին մէկն է , ինչ ըսէ նէ մարդ-
հօգը չըներ բօէք , վերջապէս
Թատրօնը չեմ որ պարահանդէսի
ղդեաներով զձեզ թատերաբեմն
հանեմ , ալ պիտի նկարագրեմ
ես հասկցա՞ք , ահաւասիկ պաշտօն
ըսելով այս հասկցնել կուզեմ ,
ընտանեկան այն անվերջանալի
կադ ու կռիւները , ոտքերնին ի-
րենց ամուսիններուն լուալ տուող
պարկեշտասուն կիներն , մալու-
թեամբ սնող , տըբարոյականու-
թեամբ ուռճացող անտիական ,
անմեղ անարատ աղջկանց կեան-
քը յաւիտենապէս թունաւորելու
մարեկան անզուպ կրից տէր այն
խել մը որովայնէ ընտրեալ բարե-
պաշտը երիտասարդները՝ որք մեզ
աղդին դժբաղդութենէն կարծես
կաճին օրէ օր . հասկցա՞ք հիմա
համբերութիւն ըսի ձեզի նէ ահա
ասոր համար էր . մի կարծէք որ
մասնաւոր հակաիրութիւն մ'ու-
նիմ ձեր սեռին դէմ՝ որու առ-
ջեւ տշխարհ ջերմապէս փափա-
քող է երկրպագութիւն ընել յա-
րածամ :

Ես պիտի նկարագրեմ առանց սեռի և հասակի խարութեան այն ամեն բան որ մոյի է, փաստակար, անբարոյական և վերջապէս խայթելի է:

Յաջորդ անգամ պիտի ներկայեմ ձեզ բնականի մը ներքին կեանքն որ թէեւ ցաւալի՝ բայց խիստ շահեկան դասեր կը պարունակէ, ուր պիտի տեսնէք թէ սէրն ու կրթութիւնը ինչպէս դրախտ մը կընեն ընտանիք մը և թէ ատելութիւնն ու անկրթութիւնն ինչ սոսկալի դեւեր կը կատարեն ընտանիքի մը, ի սպառնալուր կործանման քստմնասարսուռ տրամին մէջ:

Գ. Գ. Գ.

ՓԱԽՍՏԱԿԱՆ ՄԱՅՐ

ԹԱՏԵՐԳՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՔ ՄԱՍ

Ատոմ

Ատոմ.—(Հեղութիւնը թողու) Անմիտ . . . վերջապէս համոզեցի. մարդ ու կնկան խելքին հետեւելով, իւր լաճերն ալ միասին առնէ . . . հապա ամուսինը որ զիս ապուշի մը տեղ կը դնէր միշտ. վաղը պիտի իմանայ թէ ես ինչ բանի կտրուցեմ . . . ա՛հ, աշխարհ զիս արհամարհեց, բայց վերջէն խնդացողը լաւ կը խնդայ. ուստի մար անորոշ կնոջ գեղեցկութիւնը զիս հրապուրեց, ուղեցի որ նա իմա ըլլայ. հիմա բոլորովին իմ ձեռքս մէջ է. ինծի համար իւր գաւկները ուրացաւ . . . արդէն գուշակեր էի այդպէս ըլլալիքը, ամուսնոյն բոլոր հարստութիւնը այժմ իմ ձեռքս է. աղէկ որ կալուածներն ալ վաճառած էր, ժամէ մը այդ գումարն ալ իմա պիտի ըլլայ . . . իւր աղջկաներն միայն իրեն կը թողում և քանի որ չուզեր վաճառականութիւն ընել, թող վար-

ժապետ ըլլայ, և իւր աղջկանցը դաստիարակութեան պարագի . . . մարդ կուգայ . . . ա՛հ կատարինէն է . . .

Ատոմ և կատարինէ

Ատոմ.—Ինչ լուր:

Կատարինէ.—Տիկինը շատ յուզուած է, իւր աղջկաները տեսնելու չը համարձակիր . . .

Ատոմ.—Որչափ կարելի է, աշխատէ որ չը տեսնէ զանոնք . . . շքեղ միատեղ առնելու խօսք մը ըրաւ:

Կատարինէ.—Ուղղակի բան մը չըսաւ, բայց ճամբու անտուկի մը մէջ ճերմակեղէններ դրած պահուն, հարցուցի թէ՝ միթէ տեղ մը երթալու դիտաւորութիւն ունի. դու ալ պատրաստուէ պատասխանեց իւր դործը շարունակելով . . .

Ատոմ.—Լաւ. այժմ վերջին աստիճան շրջահայեցութիւն պէտք է. մանաւանդ Յակոբսէն զգուշացիր և ամեն կարելի միջոց ի դործ դիր որ պղտիկներն չը տեսնայ:

Կատարինէ.—Անհոգ եղիր, արդէն ինչպէս ըսի, աղջկաները տեսնելէ կերկնջի, հիմա պիտի երթամ կառքը պատրաստել տալու և պղտիկներն պայտի կը տանիմ:

Ատոմ.—Աղէկ մտածեցիր, ես ալ երթամ մի քանի դործերու կարգադրեմ . . . զգուշութիւն և շըրջահայեցութիւն . . .

Կատարինէ.—Անհոգ եղիր (կը մեկնին):

Վարդապետը կը փոխուի տեսիլն է մեծ սրահ մը, գրասեղանի մը առջև Գ. Յովսէփ նստած:

Յովսէփ վերջէն Յակոբոս

Յովսէփ.—Ժամը հինգն է. դեռ ժամ մը կայ ցորեկուան ճաշի. այս առաւօտ թէ և ուշ արթնցայ, բայց դարձեալ օրը երկար կերեւի . . . սա Ատոմը բարի և

խոհեմ տղայ մէ. չը մեկնած պէտք է որ նորա կացութիւնը ապահովեմ . . . եթէ իրեն հաղարոսկի յատկացնեմ, աջարջութեամբը ստոյգ եմ որ քիչ ժամանակի մէջ դրամադուխը կը կրկնապատկէ . . . է՛հ, միշտ վայրենւոյ մը պէս դործերու կը մտածեմ և կը մոռնամ թէ աղջկաներս քովս չեն (զանգակը կը հնչեցէ):

Յակոբոս և Յովսէփ

Յովսէփ.—(Յակոբոսին) Դնա քսէ կատարինէին որ պղտիկներն հոս բերէ:

Յակոբոս.—Տէր իմ օրիորդներն կատարին քովը չեն:

Յովսէփ.—Հապա ուր են:

Յակոբոս.—Խոհանոցին դրան մէջ նստեր, մեծ հաճութեամբ նոր դուլպայիս թելերը կը քահեն:

Յովսէփ.—Եւ ինչ կարժէր այդ դուլպոյդ:

Յակոբոս.—Ո՛հ տէր իմ դնոյն վրայ չէ խնդիրը:

Յովսէփ. Ուրեմն ուրիշ ինչկայ:

Յակոբոս.—Սա կայ որ երբ անոնք դուլպայիս թելերը քակելով կը հրճուին ու կը խնդան, ես ալ ինքզինքս չեմ կրնար զըստել կըսկսիմ հետերնին տղու մը պէս կը խնդամ, բայց . . . օրիտա արիւն կուլայ, որովհետեւ մամիկս հիւսած էր զայն ինծի. հաւանական է որ մինչեւ հիմա դուլպայիս կէսէն աւելին քակած են:

Յովսէփ.—Դու հաւատարիմ ըստաւորներու տիպարն ես (ըստակ տալով) առ այս և գոյգ մը դուլպա գնէ չը քակուելիք տեսակէն որ ուրիշ անգամ, այսպիսի փորձանքի չը հանդիպիս:

Յակոբոս.—Ներեցէք տէր իմ. ձեր խշարտին չը պիտի հետեւիմ, որովհետեւ խելքս գլուխս գալու համար, նմանօրինակ փորձանքներու եւս հանդիպելու պէտք ունիմ:

Յովսէփ.—Լուէ՛ շաղակրատ, և

գնայ օրիորդներն հոս բեր (Յակոբոս կը մեկնի) բարեօրոս մարդ . որքան կը դուրգուրա պղտիկներուն վրայ . . . բայց ինչո՞ւ արդեօք այսօր սովորականէն աւելի անհամբեր եմ աղջիկներս ողջագուրելու . . .

Յովսէփ Սաթիւնիկ Ելպիս

Սաթիւնիկ. Հայրիկ, բարի Յակոբոս կըսէ թէ մեր պատճառաւ մեծ բարութիւն ըրիք անոր .

Ելպիս.—Բարի Յակոբոսը քոյրս և զիս շատ կը խնդացնէ հայրիկ :

Յովսէփ. (աղջիկներն երկու կողմ առնելով կը համբուրէ) Աղջիկներս, բարի Յակոբոսը ձեզ արնշափ դուարճացնելուն փոխարէն դուք անոր դուրպան քակեր եք :

Սաթիւնիկ.—Բայց հայրիկ, թերին ծայրը ինք տուաւ մեզ որքակենք . . .

Յովսէփ.—Ապիրաւը, դարձեալ ստակ չորթելու համար, եկաւ ինձ պատմութիւն մը յօրինեց :

Ելպիս.—Հայրիկ մեզ ալ պատմէ այդ պատմութիւնը, որովհետեւ մայրիկներս ալ ձանձրացաւ մեզ պատմութիւններ ըսելէ :

Սաթիւնիկ.—Եւ երբ մենք քովը երթանք միշտ կուլայ . . .

Ելպիս.—Եւ չուզեր որ մեզ համբուրէ :

Սաթիւնիկ. Ո՛հ, դու որքան բարի ես հայր իմ . . .

Ելպիս.—Մայրիկներս ալ բարի է :

Յովսէփ.—(զարմացմամբ) Անշուշտ զաւկներս անշուշտ . ձեր մայրիկը որ կուլայ, ձեր վրայ ունեցած եւ ռանգուն խանդաղատանէն է . . .

—Առաջինը եւ Յակոբոս

Յակոբոս.—Տէր իմ այս նամակը անժանօթ մէկը բերելով, տիրոջը համար է ըսաւ, և առանց պատասխանին սպասելու մեկնեցաւ :

Յովսէփ.—(նամակը առնելով) Տիրինը վերադարձաւ . . .

Յակոբոս.—Ոչ պարոն . . .

Յովսէփ.—(աթոռին վրայ նստելով

նամակը կը բանայ և մեկէն ի մէկ ալալած ոտքի կեւնէ) Արդեօք եւրա՛զ կը տեսնամ . . . բայց ո՛չ, իւր զիրն է . . . Մնայ բտրեաւ . . . ի՛նչ կը նշանակէ . . . ներումն չեմ խնդրեր քեզի՛ք վասն զի գիտեմ որ աններելի է յանցանքս : բուռն կրիցս դէմ չը կրցի կենալ, ոճրագործ մի եմ գիտեմ ես Աստուծոյ համար աշխարհ եկած էի և հիմա անոր հետ եմ . . .

Մարգարիտա . . .

Ա՛հ անպատուած, խայտառակուած եմ (նամակը ձեռացը մէջ ճմրթկած տտեն) հոս յետ գրութիւն մ'ալ կայ (կը կարդայ) : Պարոն . . . կինըդ զրկողութիւն մը չը կրելու համար, նախապէս ամեն բան մտածեցի և պէտք եղաւ 32 հազար ոսկիդ հետս առնել . որոյ համարներողամտութիւննիդ կը խնդրէ ձեր վաղեմի գրագիրն . . . Աստուծոյ :

Ափսոս զաւկներուս ապագան կորաւ . . . անագորին դաշաններ պատրիւս, աղջկանցս կեանքը յափշտակեցին . . . անուշքերի երկին . . . միթէ դո՞ւ ալ աղջկանցս դահճաց համամիտ իմ երջանկութեանս նախանձեցար . . . ուրեմն սպասէ՛ . . . կատարեալ պիտի ըլլայ հրճուանքդ . . .

Յակոբոս.—կերելի որ այս նամակը անդին աշխարհէն եկած է. անշուշտ երկնից մէջ խայտառակութիւն մը գործուած է (Յովսէփ գգրոցէն ատրճանակ մը հանելով կը գինէ) բայց ի՛նչ կընէ . . .

Յովսէփ.—Բնութիւն, օրէնք, իրաւունք . . . զամենքդ ալ յանցապարտ կամբաստանեմ . . . Մարգարիտա, անիծեալ, երիցս անիծեալ ըլլաս, և արիւնս գլուխդ թող թափի (ատրճանակը դէպի բերանը կը տանի) :

Սաթիւնիկ. (հօգրնուն փարեւով) Ամա՛ն Ելպիս) հայրիկ

Յակոբոս.—(չորս կողմ վազելով) Ո՛հ, հասէք՛ . . . տէրս կը մեռնեն կոր . . . գող, կրա՛կ . . .

Յովսէփ.—(տտրճանակը ձեռքէն թողլով աղջիկները կը գրկէ) Ափսո՛ս, քանի մեղադարտ եմ որ այս երկու անմեղ քերովբէները կը մոռնամ, որոնք ինձմէ զատ պաշտպան մը չունին, անբողբղաւկներս, այլ եւս մայր չունիք . . . աւա՛ղ, երէկ գիշեր անգորբը ընտանիքի մը տէր էի, փայփայելի յոյսերով արբեալ՝ առնուն մը և պատիւ ունէի, ոսկեղէն ապագայ մը կերաղէի, հարուստ և հզօր . . . իսկ այսօր, ա՛հ, անպատուած, խայտառակուած, բոլոր յոյսերս սպառեցան, ո՛հ կործանեցա՛յ . . . կործանեցա՛յ . . . (գլուխը ձեռաց մէջ առնելով, աթոռին վրայ կ'իջնայ) :

Յակոբոս.—կը սխալիք տէր իմ՝ կործանած չէք, աթոռնուդ վրայ նստած եք :

Յովսէփ.—Յակոբոս, կինս զիս խաբեց, սրտնկայացաւ զաւկներն և զիս ուրանալով տարիաւորին հետ փախաւ, ո՛հ, անպատուեցայ :

Յակոբոս.—Ա՛խ, սա կիններն . . . մարդ խաբելու մէջ շատ վարպետ են . բայց այս հրեշտակներն կին չեն . . . տեսէք տէր իմ որքան սիրուն են . . . իրաւ որ շատ կը սիրեմ սիրուն աղջիկներն . . .

Յովսէփ.—Իրաւունք ունիս իմ հաւատարիմ բարեկամս, ահա իմ դանձերս, հարստութիւնը աշխատանայ արդիւնք է, իսկ այս դանձերն միայն Աստուծոյ կը պարգեւէ . բտրեկամս, այժմ հաւուստ չեմ, բայց կը փափաքիմ որ մեզնէ չը դատուիս, ես դուն և այս փոքրիկներն մէկ ընտանիք կը կազմենք, առն մէջ եղած կահ կարտսին կը ծախենք, որովհետեւ այս տունն ալ իմս չէ և կարատեաց վաճառուէն գոյանալիք ստակով, օտար երկիր մը կը քաշուինք :

Յակոբոս.—Եւ պատուոյ վրայ կըսեմ որ Յակոբ (մատուր գետինը ցուցնելով) հոս մնալ կուզեմ :

Վ Ե Բ Զ

ԱՌԱՋԻՆՈՅ ՄԱՍԻՆ

ՏՕԲԹ. ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԷՖ. ԹԵՐԶԵԱՆ,
մասնագէտ կուրճքի և կսկորդի
հիւանդութեանց, պիտի գտնուի
ամեն օր Պահճէ-գարու Համիտի-
յէ ճատտէսի թիւ 38 Չալքեան
Պողոս Էֆէնտիի դեղարանը, Ժա-
մը 3-7, իրեն դիմող հիւանդները
դարմանելու համար, նոյնպէս
ուրբաթ օրերն պիտի խնամէ ան-
կարող հիւանդներ նոյն դեղա-
րանի մէջ:

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՅՅԵՏՈՄՄԻ
Հաւագոյն քառթօնի
վրայ ամէն լեզուաւ կը
պատրաստուի իգին 100
հատը 10 դհեկն. պէտք
ունեցողները պէտք է
գիմեն Գ. Պաղտատլեան
տպարան Յակոբեան խան
թիւ 13 Կ. Պոլիս:

Ե Ի Ա.
կամ
ՈՒՂԵՅՈՅ
Իգական սեռի ձեւագիտութեան
Գալենտէրեան Էֆ. ի սոյն ընտիր

և լգտակար երկասիրութեան երկ-
րորդ տետրն ալ հրատարակուեցաւ:
Կեդրոնատեղին է իւր գրասենեակն
ի Մահմուտ փաշա Նարըմ ճէտիտ խան
վերի յարկ թիւ 5, Իւրաքանչիւր
տետրի դինն է 5 դահեկան:

ՈՒՍՈՒՄՆ
ՔՐԻՍՏՈՆԼԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ
Ըստ վարդապետութեան Հայաս-
տանեայց Առաքելական Ս. Եկե.
ղեցոյ:
Թօրինեաց

Սահակ Ա. Խանճեան
Վաւերացմամբ Ազգ. Կրօն. Ժողովոյ
կը ծախուի ամեն հայ գրա-
վաճառաց քով ի գին 60 բարա-
յի: Կեդրոնատեղին է Յ. Գա.
վաֆեան գրատունը:

ԻՆՔՆԱՊՈՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆ
ընդդէմ
Գիջական, Գաղղիական, Միզանցբա-
րորբոջային և այլ ախտաբան հի-
ւանդութեանց:
Հեղինակ.—Տօքթ. Սամուէլ Լա Մէսթ
Թարգմանեց Բ. Պողաճեան
գին 6 շրջի
Կեդրոնատեղին է Պողաճեան գը-
րատուն:

ՊԱՐԶ ՕՐԱՅՈՅ
1887 թուականին Գրիստոսի
Սեփականութիւն
Ս. Փրկչի Ազգ. Հիւանդանոցի
Գին 40 փարա
ԽԱՌՆ ՆԱՄԱԿՆԵՐ
ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
Գրեց
ԿԻՐԱԿՈՍ Ս. ԳԱԶՆԵՃԵԱՆ

Սոյն գիրքով Գաղանճեան Էֆէն-
տի կը պատմէ իւր ուղեւորութիւն-
ներ ի Հայաստան, ի Սուրիա և ի
առասական Հոյաստան:
Պարունակութիւնն է հետաքրք-
րական տեղեկութիւններ և մասնա-
ւոր գիտողութիւններ:
Նը ծախուի բոլոր Հայ գրավաճա-
ռաց քով գին 6 շրուշ:

ՉՈՃՈՒԿԼԱՐ ԻԶԻՆ
ՏԱԳԻԳԼՈՒՆՏԷ ԶԷՔԻԼԻՐ ՀԷՐ
ՆԷՎԻ
ՅՈԹՕԿՐՈՅ ՐԷՍԻՄԼԷՐԻ

Ե ԲԵՍԻՄ ՄԻՆԵՐՈՅ 20 շրուշ:

ԱԶ ՐԵՍԻՄԻ ՄԻՆԵՐՈՅ 30 շրուշ:

Ր. ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ

677 Ն. Դուլէ Գարու որնտա Ն. 677
Մեղքիւր Փօթօկրաֆտանէտէ Փօ-
թօկրաֆ ալաթ ու էտէֆաթը աախի
Փիրուլթ օլունըլ, ուսուլի՝ մէճնա-
նէն թարիֆ Խախիւր:

ՏԷՐ ԵԻ ՏՆՕՐԷՆ
ԱՆՏՕՆ ՍԱՔԱՆՈՆ

ԽՄԱՐԳԻՐ Զ. ՀԱՃԵԱՆ

ԲՕԼ ՖՈՅԱՃԵԱՆ

ԵԻԻՔՍԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄՏԱ 30 ՆՈՒՄԵՐՕՏԱ

ԿԷՕԶԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸՂԱ ՄԻԻԹԷԱԼԻԳ

Ա. Լ. Է. Ա. Թ. Թ. Ի. Զ. Զ. Ա. Ր. Ը

Մեղքիւր մաղադարոս կէօղէ վէ ճէրրահլըղա միւթէալիդէ էնվայի սէէաթ
ու էտէֆաթ մէվնուա աըր:

Էզճիւմէ, Եւսմուշադ. վէ սէրթ լաթիդտէն (գաուչուտան) մաաւուլ
մէվաաաը միւթթէլիֆէ, դաաըդ սլաղլարը, էն փաի շիբիկալար, էլէք-
թրիք մաքիւնալարը, միզան իւլ հալա (սլարոմէթր), միզան իւլ հարարէ
(թէրմոմէթր) վէ էյի ճիւս կէօղլիւլէր օլուլընմաղաա աըր:

Մ. Բօլ Ֆօյաճեան՝ հէր նէվ սըբարըջաթ վէ թամլրաթը էհվէն ֆիլաթ
իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ իտէր: